

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/241/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512211939
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Husivarga
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7512211939.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, IČO: 45 535 108, zastúpeného advokátskou kanceláriou SOUKENÍK-ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, proti žalovanému Š. H., H. D. I. T. H., H.Á. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného OZ právna pomoc spotrebiteľom, Sofijská 13, Košice, IČO: 42 247 268, zastúpeného JUDr. Ladislavom Miklušom, advokátom so sídlom v Košiciach, Stará Baštová č. 2, adresa na doručovanie Budapeštianska 8, Košice, o zaplatenie 406,33 € s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka na strane žalovaného a žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Košice-okolie zo dňa 26. apríla 2013, č.k. 18C 307/2012-42, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok vo výroku o trovách konania medzi žalobcom a vedľajším účastníkom.

N e p r i z n á v a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) rozsudkom zo dňa 26.4.2013, č.k. 18C 307/2012-42 zamietol žalobu žalobcu na zaplatenie istiny 406,33 € s príslušenstvom. V právnom vzťahu medzi žalobcom a žalovaným náhradu trov konania nepriznal. Uložil žalobcovi nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania v sume 25,13 € na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na strane žalovaného JUDr. Ladislava Mikluša do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Výrok rozsudku, ktorým zamietol žalobu žalobcu odôvodnil tým, že pohľadávky žalobcu boli splatné ku dňu 18.7.2008 a 18.8.2008 a žalobca podal žalobu dňa 18.7.2012; teda po uplynutí premlčacej doby. Vedľajší účastník, ktorý vystupoval na strane žalovaného vzniesol námietku premlčania práva, a tak súd žalobu zamietol podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ). Výrok o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným odôvodnil aplikáciou § 142 ods. 1 O.s.p., lebo neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov konania a úspešnému žalovanému trovy konania nevznikli, a preto nepriznal účastníkom náhradu trov konania.

Vo vzťahu medzi žalobcom a vedľajším účastníkom súd priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania v rozsahu 1/3 z celkovej uplatnenej sumy 75,38 €, t.j. 25,13€ dôvodiac, že súdu zo súdnej praxe a z jeho rozhodovacej činnosti je známe, že advokát OZ právna pomoc spotrebiteľom, Sofijská 13, Košice JUDr. Ladislav Mikluš zastupuje vedľajšieho účastníka v obdobných veciach v desiatkach až stovkách iných sporov. Nejde teda len o vzťah na základe individuálneho plnomocenstva len pre predmetnú vec. Vzhľadom na totožný právny problém je prácnosť jednotlivých administratívnych prác, ale aj právna náročnosť jednotlivých úkonov právnej pomoci značne znížená. Po citácii § 150 ods. 2 O.s.p. dospel

súd k záveru, že v prejednávanej veci treba považovať za primeranú náhradu trov právneho zastúpenia trovy v 1/3 z celkovej sumy.

Proti výroku rozsudku, ktorým vedľajšiemu účastníkovi neboli priznané trovy konania v plnej výške, t.j. v sume 75,38 €, podal vedľajší účastník v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol zmeniť napadnutý výrok rozsudku a priznať vedľajšiemu účastníkovi trovy prvostupňového konania v sume 75,38 € a trovy odvolacieho konania v sume 22,78 €. Vyčítal súdu, že rozhodnutie založil na nesprávnom právnom posúdení veci. Výška trov konania vedľajšieho účastníka nedosahovala ani len výšku žalovanej pohľadávky, a dosahovala iba 18,50% zo žalovanej pohľadávky. V žiadnom prípade trovy konania niekoľkonásobne neprevyšovali pohľadávku žalobcu, a tak nebol dôvod na použitie § 150 ods. 2 O.s.p. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 30.4.2012 sp.zn. 9 Co 59/2012 a rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 14.6.2012 vo veci Banco Español C 618-10. Vyslovil názor, že v danom prípade bol súd povinný priznať vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania v plnej výške, lebo aj náhrada trov konania v plnej výške je jedným z prostriedkov, ako možno „odstrašiť“ žalobcu od podávania ďalších nedôvodných žalôb, a môže pri jej dôslednom uplatnení zo strany súdov zabrániť ďalšiemu súvislému a masívnemu uplatňovaniu neprijateľných zmluvných podmienok proti spotrebiteľom. Do pozornosti dal aj rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie Cofidis-C-473/00, v ktorom súd konštatoval, že všeobecný súd nemá aplikovať a prihliadať na také procesné pravidlo vnútroštátneho práva, ktoré vo svojich účinkoch bráni naplneniu myšlienky a zmyslu ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami zavedenej Smernicou Rady 93/13/EHS. Poznamenal, že vďaka činnosti vedľajšieho účastníka nebol spotrebiteľ zaviazaný na plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky. Ak žalobca cielene a účelovo skúša proti obrovskému počtu spotrebiteľov si svoje neopodstatnené nároky, nie je žiaden rozumný a legitímny dôvod pri rozhodovaní o trovách konania žalobcu, práve z dôvodov hodných osobitného zreteľa (ho) od trov konania akokoľvek odbremeniť. Ak však žalobca neriskuje proti vedľajšiemu účastníkovi ani náhradu trov konania, resp. zníženú náhradu trov konania, bude si naďalej uplatňovať nároky takého charakteru, lebo sa mu to ekonomicky vyplatí.

Proti výroku rozsudku, ktorým boli vedľajšiemu účastníkovi priznané trovy konania v sume 25,13 €, podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol zmeniť napadnutý výrok rozsudku a nepriznať vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania. Žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania. Uviedol, že trovy konania, ktoré si vedľajší účastník vyúčtoval v konaní pred okresným súdom, sú neúčelne vynaložené. Po citácii § 142 ods. 1 O.s.p. konštatoval, že nevyhnutné trovy konania sú tie, ktoré sa musia vynaložiť (napr. zaplatený súdny poplatok, či hotové výdavky a podobne). Trovy právneho zastúpenia, ktoré sú súčasťou trov a ktoré si vedľajší účastník uplatňuje, neboli nevyhnutne potrebné na účelné bránenie práva žalovaného. Zdôraznil, že vedľajší účastník je v tomto prípade združenie, založené za účelom ochrany spotrebiteľov a hlavnou náplňou jeho činnosti je ochrana spotrebiteľa podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z.z. Pripomenul, aký je účel vstupu vedľajšieho účastníka do konania a akým prínosom bol vstup vedľajšieho účastníka do konania pre žalovaného. Vedľajší účastník v danom prípade nepriniesol žiaden prínos pre žalovaného, lebo vo svojom vyjadrení, ako aj v mnohých iných konaniach žiadal návrh zamietnuť z dôvodu neprijateľnosti zmluvných podmienok a premlčania nároku, bez ohľadu ku konkrétnemu prípadu. Nepoukázal (ani) na inú skutočnosť, na ktorú súdy nemajú povinnosť prihliadať z úradnej povinnosti. Poznamenal aj, aké prostriedky boli poskytnuté štátom na podporu ochrany spotrebiteľa. Ministerstvo hospodárstva SR, napr. Združeniu na ochranu občana spotrebiteľa HOOS dňa 29.2.2012 „udelilo“ dotáciu vo výške 4.000 € na základe zmluvy o poskytnutí dotácie na realizáciu projektu „Zastupovanie spotrebiteľov v konaní pred súdmi“ zverejnenej na webovom sídle Centrálného registra zmlúv pod registračným č. 126/2012-4220-4330.

Žalovaný zostal v odvolacom konaní nečinný.

Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podali včas žalobca a vedľajší účastník podľa § 204 ods. 1 O.s.p., proti rozhodnutiu, voči ktorému je odvolanie prípustné (§

201 O.s.p.) preskúmal rozsudok v napadnutej časti, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 1, 3 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolania vedľajšieho účastníka na strane žalovaného, ako aj žalobcu, nie sú dôvodné.

Výrok rozsudku, ktorým bola žaloba žalobcu na zaplatenie istiny 406,33 € s príslušenstvom zamietnutá, ako aj výrok o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným odvolaniami napadnuté neboli, a tak uvedené výroky nadobudli právoplatnosť.

Predmetom odvolacieho prieskumu bol len výrok o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a vedľajším účastníkom na strane žalovaného OZ právna pomoc spotrebiteľom, Sofijská 13, Košice.

Podľa § 150 ods. 1 O.s.p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Ak sú trovy konania v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke, môže ich súd nepriznať alebo znížiť (§ 150 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p., ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1.000 €, od toho okamihu ide o drobný spor.

Za drobné spory sa nepovažujú veci, ktoré sa týkajú

- a/ osobného stavu alebo spôsobilosti na právne úkony,
- b/ sociálneho zabezpečenia,
- c/ konania o preskúmanie rozhodnutí vydaných v rozhodcovskom konaní,
- d/ vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov,
- e/ konania o dedičstve,
- f/ konania o určenie, zmenu alebo zrušenie vyživovacej povinnosti,
- g/ konkurzného konania a reštrukturalizačného konania,
- h/ sporov z pracovných vzťahov a obdobných pracovných vzťahov,
- i/ ochrany osobnosti (§ 200ea ods. 2 O.s.p.).

Citované ustanovenie § 150 ods. 2 O.s.p. umožňuje súdu, aby v rámci svojho uváženia a v medziach tohto zákonného ustanovenia nepriznal alebo znížil trovy konania, ktoré sú v drobných sporoch neprimerané voči pohľadávke. Vymedzenie pojmu drobný spor je uvedené v citovanom ustanovení § 200ea ods. 1 O.s.p. Zákon v § 150 ods. 2 explicitne nevymedzuje, aký pomer sumy trov k sume pohľadávky treba považovať za neprimeraný. V prípadoch drobných sporov je teda na uváženie súdu, či v tom ktorom prípade ide o neprimeranosť trov konania voči pohľadávke, a teda, či súd použije ustanovenie § 150 ods. 2 O.s.p. a účastníkovi konania, ktorý mal vo veci úspech, trovy konania

zniži, prípadne vôbec neprizná. Toto posúdenie, spolu so závermi na to nadväzujúcimi, musí byť vždy odôvodnené a celkom legitímne.

Podľa názoru odvolacieho súdu rozhodujúcim kritériom pre rozhodnutie o náhrade trov konania každopádne však je posúdenie trov predovšetkým z hľadiska účelnosti ich vynaloženia a až následne posúdenie primeranosti trov konania voči samotnej pohľadávke, ktorou je istina, t.j. suma žalobou uplatneného nároku bez príslušenstva.

Nepatričná je argumentácia vedľajšieho účastníka, že trovy konania sú neprimerané voči pohľadávke len vtedy, ak prevyšujú uplatnenú pohľadávku. Dikcia § 150 ods. 2 O.s.p. totiž neobsahuje požiadavku prevýšenia pohľadávky trovami konania. Z ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p. plynie jedine podmienka neprimeranosti trov voči pohľadávke v drobnom spore. Táto situácia nastáva nielen vtedy, pokiaľ trovy konania v úhrne dosahujú vyššiu sumu, než samotná pohľadávka, alebo, keď sú s ňou takmer zhodné, ale aj v prípade, ako je tomu v prejednávanej veci. Žalobou bol uplatnený nárok na zaplatenie 406,33 € s príslušenstvom, teda ide o drobný spor, v rámci ktorého vedľajší účastník (v spore vystupujúci popri úspešnom žalovanom) si uplatnil voči neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania vo výške 75,38 €. Hodnota uplatnenej náhrady trov konania tak predstavuje 18,5% z hodnoty uplatnenej istiny, a preto bolo namieste aplikovať aj ust. § 150 ods. 2 O.s.p. Za danej situácie okresný súd vedľajšiemu účastníkovi nepriznal náhradu uplatnených trov v plnej výške, ale len v rozsahu 1/3, t.j. v sume 25,13 €.

Odvolací súd preskúmaním napadnutého rozhodnutia, ako aj obsahu spisu dospel k záveru, že nejde o prípad extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich náhradu trov konania, ani o jednostrannosť, či svojvôľu súdu prvého stupňa v interpretácii a aplikácii príslušného ustanovenia zákona, lebo jeho úvaha sa opiera o skutočnosti akceptovateľné pre daný prípad. Okresný súd zrozumiteľne uviedol, že využil moderačné právo upravené v § 150 ods. 2 O.s.p., ktorým je zmierniť následky právnych noriem vzťahujúcich sa na náhradu trov konania a vyhodnotil ho tak, že v danom prípade ide o neprimeranosť požadovanej náhrady trov konania vo vzťahu k hodnote, t.j. predmetu sporu. Uvedené okolnosti ho viedli k záveru, že trovy vedľajšieho účastníka je potrebné znížiť. Pri odôvodnení svojho právneho záveru sa pridrižoval ustanovenia § 150 ods. 2 O.s.p., ktoré plne umožňuje zvoliť daný postup, teda úspešnému účastníkovi znížiť náhradu trov konania v drobnom spore. V rámci odôvodnenia okresný súd pri svojej úvahe vychádzal zo súdnej praxe a z jeho rozhodovacej činnosti, keď prihliadol na charakter sporu a na skutočnosť, že vedľajší účastník hromadne vstupuje do väčšieho množstva obdobných súdnych sporov. Tieto okolnosti boli preňho významné z hľadiska zvažovania rozsahu zníženia trov konania.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu na tieto skutočnosti pri aplikácii § 150 ods. 2 O.s.p. možno prihliadnúť, a aj tieto dôvody zvažovať pri rozsahu zníženia náhrady trov konania. S prihliadnutím na totožný právny problém (u advokáta), v danom prípade spotrebiteľského združenia, totiž prácnosť jednotlivých administratívnych prác, ako aj právna náročnosť úkonov právnej služby v jednotlivých veciach je mimoriadne (značne) znížená. Vzhľadom na hromadné vybavovanie vecí, sú znížené aj hotové výdavky. Aj spotrebiteľské združenie, ktoré takto v konaní s advokátom hromadne vstupuje do množstva súdnych konaní, má možnosť výberu advokáta, ktorý pristúpi na poskytovanie svojich právnych služieb za podmienok, že združenie nebude mať žiadnu ujmu a pre advokáta stále zostanú tieto veci vzhľadom na ich množstvo zaujímavé z hľadiska odmeny advokáta. V záujme hospodárnosti konania, spotrebiteľské združenie v konečnom dôsledku aj vo svojom záujme, je priamo povinné vybrať advokáta, ktorý pristúpi na ekonomicky najmenej nákladné podmienky, pretože aj vedľajší účastník je povinný dbať na to, aby súdne konanie nebolo zbytočne zaťažované neadekvátnymi trovami konania. Ak pri „dohadovaní“ podmienok zastupovania advokátom dotknuté strany nebudú mať na zreteli hľadisko hospodárnosti súdneho konania, budú nútené znášať negatívny dopad možnej aplikácie moderačného práva súdu, zakotveného v § 150 ods. 2 O.s.p.

Z dôvodov vyššie uvedených , ako aj z dôvodov, ktoré obsahuje napadnutý výrok rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorými sa odvolací súd stotožnil, výrok rozsudku o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a vedľajším účastníkom ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. V odvolacom konaní nebol úspešný ani vedľajší účastník, ani žalobca, a preto odvolací súd rozhodol, že nepriznáva žalobcovi, ani vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 o súdoch v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.